

SUBIECTELE LA PROBA DE LIMBA ROMÂNĂ

SESIUNEA IULIE 2007

Specializarea *Comunicare și relații publice*

Se dă textul:

„În procesul de îmbogățire și de primenire a lexicului, limba (prin societatea care o vorbește) recurge la împrumuturi sau/și la formare de cuvinte noi. Între cele două surse – externă și internă – se stabilesc în cursul istoriei limbii raporturi extrem de complexe, astfel încât în anumite situații e greu de spus unde se oprește împrumutul și începe creația internă și invers. Dacă sursa internă de îmbogățire o constituie elementele derivate și cuvintele de care dispune limba respectivă, este îndeobște recunoscut că elementele derivate se împrumută și ele, pot reprezenta deci contribuția sursei externe la materialul limbii.”

(Valeria Guțu Romalo – „Aspecte ale evoluției limbii române”)

Cerințe:

I. 9 puncte + 1 punct din oficiu

Demontrați în ce stil funcțional se încadrează textul.

II. 9 puncte + 1 punct din oficiu

1. Extrageți și rescrieți două propoziții subiective; precizați natura morfologică și sintactică a regentului.
2. (a). Precizați valorile morfologice și sintactice din text ale cuvântului **o**.
(b). Indicați alte cinci valori ale lui **o** și exemplificați prin scurte enunțuri.

III. 9 puncte + 1 punct din oficiu

1. Identificați în text două antonime și două omonime.
2. Selectați patru cuvinte polisemantice și identificați pentru fiecare câte un sens diferit de cel din text.
3. Identificați 10 cuvinte din familia lexicală a numeralului **doi**; precizați, în fiecare caz, elementele componente, procedeul și etapele procesului.

În atenția candidaților:

- Toate subiectele sunt obligatorii și vor fi tratate în ordinea indicată.
- Fiecare greșală de ortografie va fi penalizată cu câte un punct.

Barem

I. Cele 9 puncte se atribuie astfel: 1 punct pentru identificarea stilului; 7 puncte pentru argumentare; 1 punct pentru redactare

II. Cele 9 puncte se atribuie astfel:

1. Câte 1,5 puncte x 2 propoziții = 3 puncte

2. (a) Câte 0,50 puncte x 2 valori = 1 punct

(b) Câte 1 punct x 5 valori = 5 puncte

III. Cele 9 puncte se atribuie astfel:

1. Câte 0,50 puncte x 4 cuvinte = 2 puncte

2. Câte 0,50 puncte x 4 sensuri = 2 puncte

3. Câte 0,50 puncte x 10 cuvinte = 5 puncte

Pentru fiecare subiect se acordă câte un punct din oficiu.

Specializarea *Relații internaționale și studii europene*

I. Se dă textul (9 puncte + 1 punct din oficiu):

„Ceea ce propagă inovațiile de limbă este contactul între oameni, o comunicație neîntreruptă. O dată recunoscut acest adevăr, s-a putut face și deducția inversă: dacă două limbi înrudite, dar despărțite astăzi geograficește una de alta, au o sumă de evoluțiuni comune, aceasta este dovada că odinioară, pe vremea când aceste evoluțiuni se produceau între ele a trebuit să existe un contact neîntrerupt”.

(Sextil Pușcariu, *Locul limbii române între limbile romanice*)

Cerințe:

1. Extrageți propozițiile atributive din textul de mai sus.
2. Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate.
3. Alegeți două cuvinte care să aibă omonime (de orice tip) și explicați diferențele morfologice și semantice cu ajutorul unor contexte relevante.
4. Arătați cum au luat naștere cuvintele **înrudite** și **neîntrerupt**, precizând inclusiv etapele procesului de formare.
5. Faceți familia lexicală a cuvântului adevăr, arătând modul de formare a fiecărui component (cel puțin 4 cuvinte corect explicate).

II. Se dă textul (9 puncte + 1 punct din oficiu):

„Cetățeanul ajunge ceată și-așa prost și manipulat se-ncolonează umil spre urne. Unde execută o simplă formalitate, una de-o perversitate sinistră, deoarece între votul lui Einstein și cel al prostului satului nu-i nicio diferență. Geniul și netotul sunt egali întru democrație. Și cum numărul proștilor e infinit, triumfă întotdeauna saltimbancii de partid. Așadar, un motiv în plus inatacabil și dirimant, ca să ocolești cabina de vot.”

(Marian Nazat – *D'ale referendumului*).

Cerințe:

1. Pornind de la textul de mai sus precizați, cu argumente lingvistice, trei caracteristici ale stilului publicistic.
2. Extrageți și comentați unul dintre pasajele care arată ironia sarcastică a autorului.
3. Demonstrați, cu ajutorul unor contexte potrivite, caracterul polisemantic al cuvintelor prost și (a) executa.
4. Rescrieți următorul enunț corectând, acolo unde este cazul, devierile de orice tip de la normele literare: „Nu-s deloc greu de dat exemple de persoane pe care ieri nu îi cunoștea nimeni și care astăzi au ajuns, așa după cum vedem zilnic, principalii protagoniști ai high-life-ului bucureștean”.
5. Construiți contexte potrivite pentru reliefaarea sensului corect al următoarelor perechi de paronime: *contracta* și *contacta*, *defula* și *refula*, *detracta* și *detraca*, *sudură* și *sutura*.

Barem

I. Cele 9 puncte se acordă astfel:

1. 3 puncte; 2. 2 puncte; 3. 1 punct; 4. 2 puncte; 5. 1 punct

II. Cele 9 puncte se acordă astfel:

1. 3 puncte; 2. 1 punct; 3. 2 puncte; 4. 1 punct; 5. 2 puncte

Pentru fiecare subiect se acordă câte un punct din oficiu.

SESIUNEA IULIE 2008

Specializarea *Comunicare și relații publice*

Se dă textul:

„Autoritățile din orașul **scoțian** Dundee au hotărât să îi ajute pe **fumători** să renunțe la viciu cu ajutorul unor sume de bani din care să își cumpere alimente.

Cei care decid să se lase de **fumat** vor primi **lunar** 50 de lire sterline, din care își vor putea cumpăra alimente, în nici un caz țigări sau alcool, relatează agenția Reuters.

Foștii fumători trebuie să facă dovada **cumpărăturilor** și să treacă un test de respirație, prin care vor fi verificați dacă au renunțat sau nu la țigară”.

CERINȚE

I. 9 puncte + 1 punct din oficiu

1. Demonstrați cu argumente lingvistice în ce stil funcțional se încadrează textul dat (argumentarea nu va depăși o jumătate de pagină).

Se acordă 3 puncte

2. Construiți enunțuri potrivite pentru a demonstra polisemia sau omonimia următoarelor cuvinte, precizând, pentru fiecare, încadrarea semantică: **autoritate, ban, lunar, liră, caz, a trece**.

Se acordă 3 puncte.

3. Analizați ca mod de formare cuvintele marcate grafic prin aldine (scrise îngroșat), precizând procedeele și etapele procesului de formare.

Se acordă 3 puncte.

II. 9 puncte + 1 punct din oficiu

1. Există în text propoziții subiective, predicative și atributive? Dacă există, extrageți-le, indicați tipul de subordonată, natura morfologică a regentului și relațiile sintactice pe care le stabilesc propozițiile respective.

Se acordă 3,50 puncte.

2. Analizați sintactic și morfologic pronumele și adjectivele pronominale din paragraful al doilea al textului.

Se acordă 3 puncte.

3. Rescrieți următorul enunț, eliminând greșelile:

„Ca și protagoniști principali a serialului, fiecare din cei trei actori au dat interviuri mijloacelor mass-media în ceea ce privesc rolurile interpretate în cele doisprezece episoade care le-au filmat între 1 martie – 30 aprilie”

Se acordă 2,50 puncte.

* În atenția candidaților:

– Toate subiectele sunt obligatorii și vor fi tratate în ordinea indicată

– Fiecare greșală de exprimare și de ortografie se penalizează – în funcție de gravitate – cu până la 1 punct.

BAREM

I. Se acordă 1 punct (din oficiu) + 9 puncte repartizate după cum urmează:

- 3 puncte pentru subiectul 1 (1 punct pentru identificarea stilului; 2 puncte pentru precizarea particularităților lingvistice și pentru argumentare);
- 3 puncte pentru subiectul 2 (0,50 puncte × 6 cuvinte polisemantice);
- 3 puncte pentru subiectul 3 (0,50 puncte × 6 cuvinte formate prin procedee interne).

II. Se acordă 1 punct (din oficiu) + 9 puncte repartizate după cum urmează:

- 3,50 puncte pentru subiectul 1 (0,50 puncte × 6 propoziții; 0,50 puncte pentru referenți);
- 3 puncte pentru subiectul 2 (0,50 puncte × 6 cuvinte);
- 2,50 puncte pentru corectarea textului (0,25 puncte × 10 greșeli).

Specializarea *Studii europene*

I. Se dă textul:

„Aș putea să-i fiu acum mamă băiețelului de care eram îndrăgostită acum aproape douăzeci de ani. Țin minte perfect mutra lui de șoarece cu urechi mari, pielea lui mătăsoasă și tuciurie, mâinile de culoarea tutunului, cu unghii tăiate din carne (ceea ce detestam la alții, nu la el și nici la Dana), cămășile lui impecabile, cu pătrățele mici albastre și albe, cu gulerul și manșetele albe prinse cu nasturi. Lansase chiar o modă în școală, după o săptămână de cicăleli aveam și eu guler și manșete făcute de mama. Ajunge să focalizez acum și, în timp ce toate celelalte mii de lucruri ale trecutului (și prezentului) se aburesc, se împalidează, apare figura lui pe care am învățat-o pe de rost, așa cum înveți o poezie pe dinafară (*by heart*), aducându-mi-l, o vreme, de zeci de ori pe zi înaintea ochilor, să nu-l uit – așa cum, odată, pe când eram mai mică, avusesem cumplita revelație a faptului că tot ce-i în jurul meu va dispărea cândva și, ajungând acasă, o «învătasem» pe mama *pentru totdeauna*.”

(Simona Popescu, *Exuvii*, Editura Polirom, 2004, p. 221)

Cerințe:

1. Există în ultima frază a textului propoziții atributive, subiective și predicative? Dacă există, extrageți-le din text, arătați felul lor și precizați elementul regent al fiecărei subordonate. (Nu este necesară calificarea propozițiilor după scopul comunicării și după structură.) (2 puncte)
2. Extrageți din text 3 verbe la indicativ, la trei timpuri diferite ale trecutului și precizați care sunt acestea. (0,75 puncte)
3. Extrageți din text 3 numerale și precizați funcțiile lor sintactice. (0,75 puncte)
4. Extrageți formele verbului *a ajunge* din text și analizați-le din punct de vedere morfologic. Construiți un enunț în care verbul *a ajunge* să aibă alt sens și altă valoare gramaticală decât cea din text și precizați care sunt acestea. (1,50 puncte)
5. Extrageți 2 derivate din text și explicați modul lor de formare. (1 punct)
6. Explicați ce sens și ce valoare expresivă capătă în text verbul *a învăța* (forma subliniată). (1 punct)
7. Găsiți două sinonime parțiale pentru sensul din text al verbului *a se împalida* și arătați în ce măsură diferă totuși de acesta. (1 punct)
8. Alegeți din text două situații de folosire a virgulei și explicați-le. (1 punct)

II.

Cerințe:

1. Rezumați textul de mai sus, folosind persoana a III-a a pronumelor și a verbelor. (3 puncte)
2. Explicați în 10-15 rânduri folosirea timpurilor trecutului în textul de mai sus. (3 puncte)
3. Demonstrați în 10-15 de rânduri faptul că textul de mai sus are un caracter pronunțat subiectiv. (3 puncte)

NOTĂ

Subiectele I și II sunt obligatorii. Fiecare dintre acestea este notat cu 9 puncte + 1 punct din oficiu. Nota finală a lucrării rezultă din media subiectelor. Fiecare greșeală de ortografie va fi penalizată cu câte 1 punct!

BAREM

Pentru subiectul I se acordă următoarele puncte:

1. 4 subordonate x 0,50 puncte = 2 puncte (din care 0,25 puncte pentru felul propoziției și 0,25 puncte pentru indicarea regentului)
2. 3 verbe x 0,25 puncte = 0,75 puncte
3. 3 funcții sintactice ale numeralelor x 0,25 puncte = 0,75 puncte
4. 3 verbe x 0,50 puncte = 1,50 puncte
5. 2 derivate x 0,50 puncte = 1 punct
6. Sensul și valoarea expresivă a verbului *a învăța* = 1 punct
7. 2 sinonime ale verbului *a se împalida* x 0,50 = 1 punct

8. 2 situații de folosire a virgulei x 0,50 = 1 punct

Total: 9 puncte + 1 punct din oficiu

Pentru subiectul II se acordă următoarele puncte:

1. Rezumarea textului = 3 puncte

2. Explicarea funcției evocatoare a timpurilor trecutului = 3 puncte

3. Motivarea caracterului subiectiv al textului = 3 puncte

Total: 9 puncte + 1 punct din oficiu.